

**Sakkutuujusussaaneq pillugu inatsisip allanngorneratigut inatsisit aalajangersimasut
Kalaallit Nunaannut atuutilernissaat pillugit kunngip peqqussutaatigut
atuutilersinneqarnissaa Namminersorlutik Oqartussat akuersaarsinissaat pillugu
Inatsisartut aalajangiiffigisassaat
*Nunanut Allanut Sillimaniarnermullu Naalakkersuisumit saqqummiunneqartoq***

Pillugu

Nunanut Allanut Sillimaniarnermullu Ataatsimiititaliap

siunnersuutip aappassaaneerpeqarneranut

ISUMALIUTISSIISUTAA

Nunanut Allanut Sillimaniarnermullu Ataatsimiititaliap suliarinninnermini inuttarai:

Inatsisartunut ilaasortaq Aleqa Hammond, Nunatta Qitornai, siulittaasoq
Inatsisartunut ilaasortaq Múte B. Egede, Inuit Ataqatigiit, siulittaasup tullia
Inatsisartunut ilaasortaq Erik Jensen, Siumut (sinniisoq)
Inatsisartunut ilaasortaq Hermann Berthelsen, Siumut (sinniisoq)
Inatsisartunut ilaasortaq Justus Hansen, Demokraatit
Inatsisartunut ilaasortaq Sofia Geisler, Inuit Ataqatigiit (sinniisoq)
Inatsisartunut ilaasortaq Pele Broberg, Parti Naleraq

Ulloq 8. oktober UKA20-imi siullermeerinninnerup kingorna ataatsimiititaliap siunnersuut misissorpaa.

1. Siunnersuutip imarisaa siunertaalu

Illersornissamat sakkutuujusussaataasut tamarmik assigiinnik atugaqarnissaasa qulakkeerneqarnissaat aalajangiiffigisassatut siunnersuutip siunertaraa. Sakkutuujusussaataasut pillugit inatsit marlunnik allannguuteqarpoq, Kalaallit Nunaannut peqqussutikkut ataatsimoortillugit atuutilissasut siunnersuutigineqarpoq.

Allannguutip aappaani upalungaarsimanissaq pillugu inatsit, inatsimmi nr. 1054 decembarip 23-anni 1992-imeersup kingunerisassai ataatsimoortinneqarlutik. Taaguut “innuttaasunik illersuineq”-mik atuinermiit “annaassiniarmi upalungaarsimaneq”-mik atuinermut allanngortinneqarpoq. Inatsimmi aappaatut allannguut sakkutuujusussaannnginnermik

siunertaqarpoq. Sakkutuujusussat ilaat ulloq 1. januar 2010 sioqqullugu sakkutuungortinneqarsimasut aammalu kingorna sakkutuujusussaatitaanermut inatsimmi malittarisassat malillugit sakkutuujusussatut kinguartitsisimasut inatsisimmi §§ 27 aamma 28 tunngavigalugu sakkutuujusussaatitaajunnaarput.

2. Inatsisartuni siunnersuutip siullermeerneqarnera

Siullermeerinnermi siunnersuutip anguniagai siunertaalu tapersorsorluarneqarput. Upalungaarsimaneq pillugu inatsimmiittumut allannguutit kingunerisassai akerlerineqanngillat. Danmarkimi sakkutuujusussaatitaaneq atuuttoq assigalugu Kalaallit Nunaanni sakkutuujusussaatitaaneq eqqunniarneqarnerseq siullermeerinnermi annikitsumik nalornissutigineqalaarpoq. Aamma kalaallit Danmarkimi ilinniagaqartut piumassuserinngisaminnik ilinniakkatik unitsillugit sakkutuujusussaatitaanersut ernumassutigineqarpoq.

Siullermeerinnermi nalinginnaasumik siunnersuummik akuersaarneq assigiinngitsutigut oqallinnermik pilersitsivoq, tassanilu qulequttat siunissami illersornissamik politikki nunarsuarmilu sumiiffimmi pissutsit oqaluuserineqarlutik. Issittoq aaqqiagiinngiffiussanngitsoq partiit tamarnik isumaqatigaat.

3. Siunnersuutip ataatsimiititaliamit suliarineqarnera

Siunnersuutip siullermeerneqarnerani pissutsit assigiinngitsut, ilaatigut Nunanut Allanut Nukissiuuteqarnermullu Naalakkersuisumut apeqqutigineqartut ataatsimiititaliamit maluginiarneqarpoq. Kalaallit Nunaanni sakkutuujusussaatitaaneq eqqunneqassanersooq aammalu kalaallit Danmarkimi ilinniartut ilinniagaqarnissamut periarfissaannut sakkutuujusussaatitaaneq sunniuteqassanersooq pineqarput.

3.1. Kalaallit Nunaanni sakkutuujusussaatitaaneq

Siunnersuutip siullermeerneqarnera tunngavigalugu Kalaallit Nunaanni sakkutuujusussaatitaanermut inatsisip sunniutai isummerfigissallugit ataatsimiititaliap pingaartissimavaa. Sakkutuujusussaatitaaneq pillugu inatsisip kunngip peqqussutaatigut atuutilersinneqarnissaani Kalaallit Nunaanni sakkutuujusussaatitaanerup eqqunneqarniannngimmat erseqqissarneqassaaq. Sakkutuujusussaatitaaneq inatsimmi § 5 suli atuutsinneqarpoq:

”Taaguut »nuna« inatsimmi ima paasineqassaaq Kunngeqarfik Danmarki, Savalimmiut aamma Kalaallit Nunaat ilanngunnagit.”

Illersornissamut isumaqatigiissutip 2018-2023 malitsigisaanik sakkutuujusussaatitaanermut nammineq piumassutsimik Kalaallit Nunaanni misilitsittoqarsinnaaneq periarfissaalernikuuvoq.¹ Taamaattumillu Kalaallit Nunaanni najugaqaraanni

¹ Aftale på forsvarsområdet 2018-2023, s. 11

sakkutuujunissarlu kissaatigigaanni Danmarkimut angalanissaq pisariaaruppoq.

3.2. Kalaallit ilinniartut Kalaallit Nunaanni ilinniarnermi periarfissaannut sakkutuujusussaaneq pillugu inatsisip sunniutai

Oqallinnermi kalaallit Danmarkimi ilinniagaqartut ilinniagaqarnermi nalaani sakkutuujusussaataaernermi qanoq inissisimassanersut apeqquserneqarpoq. Tamatumunnga atatillugu pissutsit marluk ataatsimiititaliamit eqqumaffigeqquneqarput. Siulleq sakkutuujusussaataaernermi inatsisit § 1, imm. 3 imatut allassimasoq:

”Savalimmiunit Kalaallit Nunaanniilluunniit nuussimasoq taakkunanilu nuani minnerpaamik ukiuni 10-ni najugaqarsimasoq, illersornissamut ministerimit taassumangaluunniit piginnaatinneqartumit qinnuteqarnikkut sakkutuujusussaataaernermit pisussaajunnaarsinneqarsinnaavoq. Sakkutuujusussaataaasup illersornissaqarfimmit aggeqqusissummik tigusaqarnermit kingusinnerpaamik sapaatip akunneri 4-t qaangiutsinnagit pisussaajunnaarsinneqarsinnaanermut qinnuteqaat, tunniutereersimassavaa, takuuk. § 13, imm. 2.”

(Inatsit danskisuinnaq allataammat issuaaneq toqqaannarlugu inatsisartut allatseqarfianit nutserneqarpoq)

Taamaasilluni sakkutuujunissamut aggersarneqannginnissamik kalaallit ilinniagaqartut periarfissaqarput minnerpaamik ukiuni 10-ni Kalaallit Nunaanni najugaqarsimagunik.

Illersornissamut isumaqatigiisummi 2018-2023-mi allassimavoq, sakkutuunngorumallutik nalunaartut 98 %-ii namminneq piuumassutsiminnik nalunaartartut.² Maannakkorpiaq sakkutuujusussaataaernerminnik allatsissimasut killilerujussuupput.

4. Siunnersuutip aningaasatigut kingunerisassai

Siunnersuutip piviusunngortinneqarnerani aningasatigut kingunerisassai siunnersuutip nalinginnaasumik oqaasertaliunneqarsimasumi aallaaserineqarput. Tassani allassimavoq kinguneqarnavianngitsoq kunngip peqqussutaani inatsimmi piviusunngortinneqarnissaalu Danmarkimit isumagineqartussaammat.

5. Ataatsimiititaliap inassuteqaatai

Siunnersuut akuerineqassasoq ataatsimiititaliap isumaqatigiittup inassutigaa.

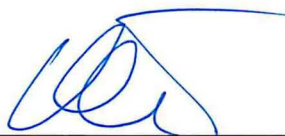
---

² Aftale på forsvarsområdet 2018-2023, s. 7

Taama oqaaseqarluni isumaliutissiisummilu allassimanera naapertorlugu paasinnilluni siunnersuut ataatsimiititaliap aappassaaniigassanngortippaa.

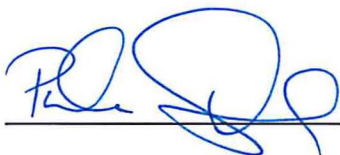
Aleqa Hammond
Siulittaasoq

Múte B. Egede
Siulittaasup tullia

Justus Hansen

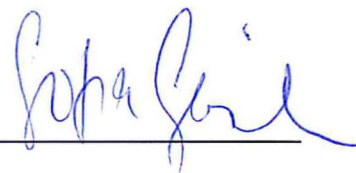
Pele Broberg

Hermann Berthelsen

Erik Jensen

Sofia Geisler